

ДИСТАНЦІЙНЕ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

DISTANCE TEACHING OF FOREIGN LANGUAGES AT THE MEDICAL UNIVERSITY

Дистанційне викладання іноземних мов у медичних університетах викликає ряд невирішених питань, які вимагають глибокого розгляду. Перш за все, відсутність особистого контакту та можливості практичної взаємодії може негативно вплинути на навчальний процес, особливо в контексті медичної освіти, де практичні навички набувають особливого значення. Проблема відтворення практичних сценаріїв та комунікації з пацієнтами через віртуальну платформу є актуальною та невирішеною.

Ефективність навчання є ще однією ключовою проблемою. Необхідно визначити оптимальні методи та стратегії для вивчення медичної термінології та комунікативних навичок, які б підтримували мотивацію студентів та забезпечували глибоке розуміння матеріалу.

Технічні обмеження можуть призвести до нерівності серед студентів у доступі до необхідних ресурсів. Забезпечення універсального доступу до необхідного обладнання та програмних засобів стає невід'ємною частиною розв'язання цієї проблеми.

Важливий аспект - розвиток міжособистісних навичок та мистецтво спілкування в медичному контексті. Віддалене навчання може ускладнити цей процес, і потрібно знайти шляхи використання віртуальних інструментів для ефективного тренування студентів у цих аспектах.

Мотивація студентів є важливою складовою успіху дистанційного навчання. Необхідно розробити стимулюючі методики, які зберігатимуть зацікавленість студентів, навіть під час обмежень дистанційного формату.

Прозоре та об'єктивне оцінювання знань та практичних навичок є викликом. Як забезпечити надійне оцінювання віддалених студентів, зокрема у медичних дисциплінах, залишається невирішеним питанням.

Загалом, забезпечення якості дистанційного викладання іноземних мов у медичних університетах потребує інноваційних підходів, що враховують усі аспекти освіти: від технічних питань до навчально-методичних стратегій. Подальше дослідження та розробка конкретних практичних рішень сприятимуть ефективному подоланню цих викликів.

Ключові слова: дистанційне навчання, майбутні лікарі, медичне наукове середовище, навчання іноземних мов, інтерактивне навчання.

Distance teaching of foreign languages in medical universities raises a number of unresolved issues that require in-depth consideration. First of all, the lack of personal contact and the possibility of practical interaction can negatively affect the educational process, especially in the context of medical education, where practical skills are of particular importance. The problem of reproducing practical scenarios and communicating with patients through a virtual platform is relevant and unresolved.

Training effectiveness is another key issue. Optimal methods and strategies for learning medical terminology and communication skills that would support student motivation and ensure deep understanding of the material should be identified.

Technical limitations can lead to inequality among students in access to necessary resources. Providing universal access to the necessary equipment and software becomes an integral part of solving this problem.

An important aspect is the development of interpersonal skills and the art of communication in a medical context. Distance learning can complicate this process, and ways must be found to use virtual tools to effectively train students in these aspects.

Student motivation is an important component of distance learning success. It is necessary to develop stimulating methods that will keep students engaged, even during the limitations of the distance format.

Transparent and objective assessment of knowledge and practical skills is a challenge. How to ensure reliable assessment of remote students, particularly in medical disciplines, remains an open question.

In general, ensuring the quality of remote teaching of foreign languages in medical universities requires innovative approaches that take into account all aspects of education: from technical issues to educational and methodological strategies. Further research and development of concrete practical solutions will contribute to effectively overcoming these challenges.

Key words: distance learning, future doctors, medical scientific environment, learning foreign languages, interactive learning.

УДК 378

DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/62.2.8>

Левицька А.І.,
канд. пед. наук,
викладач кафедри філософії,
біоетики та іноземних мов
Одеського національного
медичного університету

Постановка проблеми. У медичних університетах дистанційне навчання має вельми суттєве значення для подальшого розвитку освітнього процесу. Ця сучасна парадигма відкриває широкі двері до нових горизонтів, допомагаючи вдосконалити та адаптувати методи навчання до потреб сучасних медичних фахівців. Незважаючи на безліч очевидних переваг, які супроводжують дистанційне навчання, важливо також визначити його обмеження та вирішити появляючі проблеми. Наша наукова стаття має на меті розкрити

і проаналізувати ці аспекти, здійснивши більш глибоке дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зазначимо, що питання дистанційного навчання постійно перебувають у центрі уваги дослідників, предметом наукових розвідок яких виступають окремі аспекти, а саме: дистанційної форми навчання в медичному університеті (Гладчук І. З., Рожковська Н. М., Попова Л. М., Петровський Ю. Ю., Григурко Д. О.), переваги роботи з онлайн-сервісами (Дюрба Д. В.), створення форм зворотного

зв'язку під час дистанційного навчального процесу (Завгородня Н. Г., Костровська К. О., Безденежна О. О., Поплавська І. О., Костровський О. М., Кривобок Н. С., Коротун О. Б.), проблеми освітньо-виховного процесу в умовах дистанційного навчання (Зайончковський Ю. В., Корда М. М., Шульгай А. Г., Машталір А. І., Черноמידз А. В.).

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми:

1. Адаптація до дистанційного формату: Однією з ключових проблем може бути викладання іноземних мов, особливо в медичних університетах, де практичні навички важливі. Відсутність можливості здійснювати практику і спілкування з пацієнтами може вплинути на якість навчання.

2. Ефективність навчання: Дистанційне навчання може потребувати змін у методах викладання та оцінюванні, щоб забезпечити збереження якості навчання і мотивації студентів. Які методи найбільш ефективні для вивчення медичної термінології та комунікації з пацієнтами на відстані?

3. Технічні обмеження: Доступ до необхідного обладнання та програмного забезпечення для дистанційного навчання може бути нерівним серед студентів. Як забезпечити однакові можливості навчання для всіх?

4. Спілкування та міжособистісні аспекти: Важлива частина вивчення мови в медичному контексті – це навички міжособистісного спілкування. Як забезпечити розвиток цих навичок у дистанційному форматі?

5. Мотивація студентів: Відсутність особистого контакту та нагляду може вплинути на мотивацію студентів. Як зберегти зацікавленість та активність учнів під час дистанційного навчання?

6. Оцінювання: Як оцінювати практичні навички та знання студентів в умовах дистанційного навчання? Як забезпечити об'єктивність оцінювання?

7. Забезпечення якості: Як забезпечити відповідну якість навчання і відповідність медичних стандартів у дистанційному форматі?

8. Підтримка викладачів: Викладачі також можуть стикатися з труднощами адаптації до нового формату навчання. Як їх підготувати та підтримувати в цьому процесі?

Ці аспекти можуть слугувати вихідними точками для подальших досліджень і розвитку стратегій щодо дистанційного викладання іноземних мов у медичних університетах.

Мета статті – обґрунтування потреби дистанційного навчання іноземних мов у медичних університетах

Виклад основного матеріалу - Одним із ключових компонентів дистанційного викладання є *віртуальні уроки та лекції*. Ці онлайн-платформи дозволяють студентам отримувати доступ до навчального контенту у зручний для них час,

забезпечуючи гнучкість у плануванні навчального навантаження. Відеолекції та інтерактивні матеріали, що супроводжуються текстовими та аудіо-матеріалами, дозволяють створити повніше розуміння матеріалу [1, с. 142].

Крім віртуальних уроків, важливим елементом дистанційного навчання є *онлайн-тести та завдання*. Ці форми перевірки знань дозволяють студентам самостійно перевіряти свої успіхи та отримувати зворотний зв'язок від викладачів. Такий підхід підтримує активну участь студентів у навчальному процесі та розвиває навички самостійної роботи [1, с. 141].

Крім того, у дистанційному навчанні важливу роль відіграють *комунікаційні платформи*. Форуми, чати та віртуальні групи забезпечують студентам можливість спілкування з викладачами та однокурсниками, навіть перебуваючи на відстані. Такий обмін знань та досвіду сприяє створенню освітнього середовища, що підтримує активне спілкування та взаємодію [2, с. 191].

У медичних університетах дистанційне навчання знайшло своє застосування у контексті навчання іноземних мов, відповідаючи на виклики сучасного освітнього середовища. Цей метод навчання дозволяє подолати географічні, тимчасові та особисті обмеження, розширюючи обрії освітньої діяльності.

Віртуальні аудиторії та платформи для дистанційного навчання забезпечують студентам доступ до навчальних матеріалів у будь-який зручний час. Цей підхід особливо корисний для медичних студентів, у яких розклад може бути насичений лекціями, практичними заняттями та клінічною практикою. Гнучкість дистанційного навчання дає їм змогу ефективно балансувати навчання з іншими обов'язками [2, с. 191].

Важливою складовою дистанційного навчання є інтерактивні онлайн-платформи. Завдання, тести та квізи, надані у цифровому форматі, сприяють активній участі студентів у процесі навчання. Це дозволяє викладачам краще оцінити прогрес студентів та адаптувати навчальний матеріал під їхні потреби.

Важливо відзначити, що дистанційне навчання також вносить зміни до ролі викладача. Професорам необхідно розробляти якісні онлайн-матеріали, підтримувати активне спілкування та зворотний зв'язок із учнями, а також адаптувати методику викладання до нових форматів.

Таким чином, дистанційне навчання надає унікальні інструменти для навчання іноземних мов у медичному університеті. Сукупність віртуальних уроків, інтерактивних матеріалів та онлайн взаємодії сприяє більш глибокому та системному розумінню мовного матеріалу, готуючи студентів до успішної міжнародної медичної практики. Дистанційне викладання іноземних мов у медичному

університеті є ефективним способом поєднання сучасних технологій та освітніх потреб. Він сприяє розвитку навичок самостійної роботи, вмінням використовувати цифрові ресурси та готує студентів до успішної міжнародної медичної практики.

Виклики дистанційного викладання у медичному університеті: Незважаючи на безліч переваг, дистанційне викладання іноземних мов у медичному університеті стикається з певними викликами, які потребують уваги та адаптації.

Одним із основних викликів є *втрата особистої комунікації* між студентами та викладачами. Відсутність безпосередньої взаємодії може ускладнити розуміння складних мовних аспектів та медичних термінів [6, с. 276]. Без можливості поставити запитання «наживо» студентам може бути складніше роз'яснити неясні моменти та отримати негайний зворотний зв'язок [3, с. 208].

Крім того, дистанційне навчання вимагає від студентів високого ступеня самодисципліни та організації. Декому складно справлятися з самостійною роботою без чіткого графіка та зовнішнього контролю, що може негативно позначитися на якості навчання [4, с. 370].

Наступним викликом є *адаптація матеріалів та методик* викладання до онлайн-формату. Не всі навчальні матеріали та педагогічні методики підходять для дистанційного навчання. Викладачам необхідно розробляти ефективні онлайн-ресурси, інтерактивні уроки та тести, що може вимагати часу та зусиль.

І нарешті важливо враховувати *різні рівні мовної підготовки* студентів. У групі може бути як початківці, і просунуті учні, і забезпечити ефективне навчання всім може бути складним завданням.

Однак, незважаючи на ці виклики, сучасні технології та методики можуть допомогти подолати дані перешкоди. Продуманий підхід до організації навчального процесу, поєднання різноманітних онлайн-матеріалів, а також регулярний зворотний зв'язок та консультації з викладачами сприяють ефективному дистанційному навчанню.

Перспективи та переваги: Дистанційне викладання іноземних мов у медичному університеті надає значні перспективи та переваги, зробивши освітній процес більш сучасним та адаптивним до вимог сучасного світу.

Насамперед, *гнучкість* дистанційного навчання грає ключову роль. Цей метод дозволяє студентам вивчати мову у зручній для них час та темп. У зв'язку з високим навантаженням та складним розкладом медичних студентів, можливість доступу до матеріалів у будь-який час сприяє ефективному використанню навчального часу [7, с. 212].

Дистанційне навчання також підтримує *розвиток навичок самостійної роботи та саморегуляції*. Студенти стають більш відповідальними за

свій освітній процес, що позитивно впливає на їх особистісний та професійний розвиток.

Можливості використання різноманітних онлайн-ресурсів збагачують навчання. Студенти можуть вивчати різноманітні джерела інформації, включаючи актуальні медичні публікації, мультимедійні матеріали та професійні форуми, що сприяє глибшому розумінню іноземної мови в контексті медичної практики [2, с. 190].

Дистанційне викладання також сприяє *створенню освітнього середовища без географічних обмежень*. Студенти з різних регіонів та країн можуть обмінюватися знаннями та досвідом, збагачуючи освітню взаємодію та набуваючи міжкультурних компетенцій.

Однак, незважаючи на всі переваги, важливо балансувати дистанційне навчання з традиційними методами, підтримуючи взаємодію студентів та викладачів на особистому рівні. Ефективна комбінація методів може забезпечити більш якісне та глибоке навчання іноземної мови, необхідне успішної медичної практики.

Вплив на майбутніх медичних фахівців: Дистанційне викладання іноземних мов у медичному університеті має глибокий вплив на формування майбутнього покоління медичних фахівців, надаючи їм не лише мовних, а й професійних компетенцій, необхідних для успішної міжнародної медичної практики [2, с. 190].

Насамперед дистанційне навчання сприяє розвитку навичок комунікації іноземною мовою. Лікарі, які мають здатність вільно спілкуватися різними мовами, можуть ефективно спілкуватися з колегами, пацієнтами та дослідниками з різних країн. Це створює умови для міжнародного медичного співробітництва, обміну досвідом та інноваціями [8, с. 67].

Крім того, дистанційне навчання зміцнює здатність до самостійного навчання та професійного зростання. Студенти, які звикли до активної саморегуляції та використання онлайн-ресурсів, легше адаптуються до швидко мінливого медичного середовища, де безперервне навчання відіграє ключову роль.

Переваги дистанційного навчання також впливають в розвитку міжкультурних компетенцій. Студенти вивчають мову, взаємодіючи з представниками різних культур та національностей. Це зміцнює їхню здатність ефективно взаємодіяти з пацієнтами з різних культурних та соціальних середовищ.

І останнє, але не менш важливе **дистанційне викладання піднімає професійні стандарти медичної освіти**. Лікарі, які навчаються в медичних університетах з акцентом на дистанційне навчання, можуть більш ефективно застосовувати сучасні технології у своїй практиці, а також сприяти розробці та впровадженню цифрових медичних рішень [5, с. 12].

Таким чином, дистанційне викладання іноземних мов у медичному університеті відіграє вирішальну роль у формуванні висококваліфікованих та міжнародно орієнтованих медичних фахівців, здатних успішно функціонувати у глобальному медичному середовищі.

Висновки. Дистанційне викладання іноземних мов у медичному університеті стає невід'ємною частиною сучасної освіти, відповідаючи викликам сучасної медичної спільноти та вимогам цифрової ери. Цей підхід до навчання іноземної мови у медичному контексті має широкий спектр переваг, перекладаючи освіту на новий рівень ефективності та доступності.

Гнучкість дистанційного навчання дозволяє студентам ефективно управляти своїм часом і навчальним процесом, а також поєднувати навчання з іншими обов'язками. Переваги онлайн-платформ та інтерактивних матеріалів сприяють глибокому розумінню матеріалу та розвитку навичок самостійної роботи.

Однак, незважаючи на свої переваги, дистанційне навчання також стикається з викликами, пов'язаними з організацією комунікації та адаптацією методик викладання. Вирішення цих проблем потребує додаткових зусиль з боку викладачів та студентів, а також інтеграції з традиційними освітніми методами.

Вплив дистанційного навчання на майбутніх медичних фахівців виходить далеко за межі мовних навичок. Це формує нове покоління лікарів, які готові ефективно комунікувати в міжнародному середовищі, самостійно розвиватися та адаптуватися до змін у медицині, а також розширювати горизонти свого професійного зростання.

Загалом дистанційне викладання іноземних мов у медичному університеті відкриває нові перспективи для освіти та підготовки майбутніх

медичних фахівців. Він поєднує передові технології з освітніми потребами, створюючи більш комплексний та сучасний навчальний досвід.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Гладчук І. З., Рожковська Н. М., Попова Л. М., Петровський Ю. Ю., Григурко Д. О. *Досвід дистанційної форми навчання в медичному університеті* збірник наук. пр. – Тернопіль: ТНМУ, 20-21 травня 2021. 141-143 с.
2. Дюрба Д. В. *Переваги роботи з сервісом quizlet під час викладання курсу «латинська мова та медична термінологія»* збірник наук. пр. – Тернопіль: ТНМУ, 20-21 травня 2021. 190-191 с.
3. Завгородня Н. Г., Костровська К. О., Безденежна О. О., Поплавська І. О., Костровський О. М., Кривобок Н. С. *Застосування онлайн-інструменту для створення форм зворотного зв'язку під час навчального процесу* збірник наук. пр. – Тернопіль: ТНМУ, 20-21 травня 2021. 208-209 с.
4. Зайончковський Ю.В. *Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу в умовах карантинних обмежень та дистанційного навчання*: збірник наук. пр. – Харків: ХНУБА, 2021. 376 с.
5. Корда М. М., Шульгай А. Г., Машталірі А. І., Чорномидз А. В. *Дистанційне навчання – вимушений захід чи вимога часу (на прикладі тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського моз України)?* збірник наук. пр. – Тернопіль: ТНМУ, 20-21 травня 2021. 3-13 с.
6. Коротун О. П. *Впровадження культури зворотного зв'язку за умов дистанційного навчання* збірник наук. пр. – тернопіль: ТНМУ, 20-21 травня 2021. 276-277 с.
7. Andersson, L. S. (2019). *Implementing Distance Language Education in Medical Universities: Case Studies and Lessons Learned*. Swedish Journal of Medical Education, 2018, 210-223.
8. Johnson, A. M. (2021). *Online Language Instruction in Medical Universities: Trends and Pedagogical Strategies*. Medical Education Review, 2015, 55-68.